

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Ignaczak

Sędziowie SO Ireneusz Grodek (spr.)

del. SR Rafał Nalepa

Protokolant Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim del. do Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim- Tomasza Retyka

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2014 roku

sprawy **T. C.**

oskarżonego z art.178a§4 kk

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora, oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 17 grudnia 2013 roku sygn. akt II K 750/13

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 4 kpk, art. 635 kpk, art. 627 kpk, art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- podwyższa zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczonego w punkcie 3 - do 3 (trzech) lat,

- podwyższa zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczonego w punkcie 4 - do 5 (pięciu) lat,

- uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 5 i w jego miejsce na podstawie art. 90 § 2 kk łącząc zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczone powyżej orzeka w stosunku do oskarżonego T. C. łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym w rozmiarze 6 (sześciu) lat;

w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od oskarżonego T. C. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych opłaty za drugą instancję oraz kwotę 20,00 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

T. C. oskarżony został o to, że:

I. w dniu 26.06.2013 r. o godzinie 21.35 na ul. (...)w T.M.. woj. (...), kierował samochodem m – ki R. (...)nr rej. (...)w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości – 0,91 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. w sprawie o sygn. akt II K 4/12, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk;

II. w dniu 29.06.2013 r. o godzinie 12.40 na ul. (...) w T. M.. woj. (...), kierował samochodem m – ki R. (...) nr rej. (...) w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości – 1,43 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. w sprawie o sygn. akt II K 4/12, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz.:

1. oskarżonego T. C.uznał za winnego dokonania zarzucanych mu czynów opisanych w punktach I i II aktu oskarżenia z tą zmianą, iż w opisie czynu I w miejsce wyrażenia „ będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. w sprawie o sygn. akt II K 4/12, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości ” przyjął wyrażenie „ będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 06 czerwca 2012 r. w sprawie II K 4/12 ” oraz z tą zmianą, iż w opisie czynu II w miejsce wyrażenia „ będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. w sprawie o sygn. akt II K 4/12, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości ” przyjął wyrażenie: „będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 06 czerwca 2012 r. w sprawie II K 4/12” i za to:

- za czyn I wyczerpujący dyspozycję art. 178 a § 4 kk na podstawie art. 178 a § 4 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn II wyczerpujący dyspozycję art. 178 a § 4 kk na podstawie art. 178 a § 4 kk wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk w miejsce orzeczonych kar pozbawienia wolności za czyny I i II orzekł karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 42 § 2 kk za czyn I orzekł wobec oskarżonego T. C. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat;

4. na podstawie art. 42 § 2 kk za czyn II orzekł wobec oskarżonego T. C. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat;

5. na podstawie art. 90 § 2 kk i art. 85 kk orzekł wobec oskarżonego T. C. w miejsce orzeczonych za czyny I i II zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat;

6. na podstawie art. 63 § 2 kk zaliczył na poczet orzeczonego łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym w zakresie kategorii C, E okres zatrzymania od dnia 29 czerwca 2013 r. prawa jazdy kategorii C, E o numerze (...)wydanego w dniu 20 września 2012 r. przez Starostę Tomaszowskiego;

7. na podstawie art. 62 kk orzekł odbywanie przez oskarżonego T. C. orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym;

8. zwolnił oskarżonego T. C. od opłaty, a wydatki poniesione w sprawie przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżyli: prokurator, oskarżony oraz jego obrońca.

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego, podnosząc zarzut jej rażącej niewspółmierności wskutek orzeczenia jednostkowych zakazów prowadzenia pojazdów mechanicznych jedynie w rozmiarze 2 lat, a także łącznego zakazu na taki sam okres. W konkluzji oskarżyciel wnosił o podwyższenie jednostkowych zakazów prowadzenia pojazdów mechanicznych: w związku ze skazaniem za czyn z punktu I – do 3 lat, w związku ze skazaniem za czyn z punktu II – do 5 lat, zaś łącznego zakazu – do 6 lat, zaś w pozostałej części o utrzymanie wyroku w mocy.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności oraz orzeczonych środków karnych zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, podnosząc zarzut ich rażącej surowości wskutek wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności bez orzeczenia o warunkowym zawieszeniu jej wykonania na okres próby oraz orzeczenia wspomnianych zakazów co do wszystkich kategorii pojazdów mechanicznych. Podnosząc powyższe obrońca wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby 3 lat oraz o „ uchylenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B i E ”, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Lektura apelacji wywiedziona osobiście przez oskarżonego prowadzi do wniosku, iż podobnie jak jego obrońca, skarży on wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności oraz środków karnych zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, podnosząc zarzut ich rażącej surowości wskutek wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności bez orzeczenia o warunkowym zawieszeniu jej wykonania na okres próby oraz orzeczenia wspomnianych zakazów co do wszystkich kategorii pojazdów mechanicznych. Oskarżony domagał się zmiany zaskarżonego wyroku polegającej na tym, by wymierzoną mu karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawiesić na okres próby 2 lat oraz, by orzec „ zwrot Prawa jazdy kat. B,E ” i „ zatrzymanie Prawa Jazdy kat. C na 5 lat ”, ewentualnie, by mu stworzyć „ możliwość przynajmniej korzystania z motoroweru bądź skutera ”.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nie było żadnych podstaw, aby podzielić zawarte w apelacjach oskarżonego i jego obrońcy zarzuty o rażąco surowych karze i środkach karnych. Kłopoty finansowe (wynikające z niepowodzeń w prowadzonej działalności gospodarczej) oraz rodzinne (rozwód, choroba syna) nie mogą stanowić dostatecznego usprawiedliwienia notorycznego popadania w konflikt z prawem. Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności mogłoby mieć rację bytu, gdyby bezprawne zachowanie oskarżonego, wynikające z tych okoliczności, miało naprawdę charakter jednorazowy i epizodyczny, zaś jego dotychczasowa postawa i tryb życia wskazywały, iż w przyszłości podobne zdarzenia miejsca już nie będą miały. Tymczasem T. C. już przed popełnieniem przestępstw objętych aktem oskarżenia w niniejszym postępowaniu trzykrotnie karany był za szereg przestępstw, z których wszystkie miały charakter umyślny. Podkreślenia wymaga, że jedno z nich także polegało na kierowaniu pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Za przestępstwa te wymierzano oskarżonemu kary wolnościowe (grzywny), które winny stanowić dostateczne ostrzeżenie na przyszłość przed popełnieniem kolejnych tego typu czynów. Pomimo tego oskarżony kolejne występki, za które odpowiada w niniejszym postępowaniu, popełnił seryjnie (dwukrotnie na przestrzeni trzech dni), nawet wtedy, gdy został zatrzymany i trwały już czynności procesowe w związku z pierwszym z nich. Pamiętać też należało, iż jadąc pojazdem mechanicznym o znacznych gabarytach, oskarżony posiadał bardzo wysokie stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu – odpowiednio 0,91 mg / l oraz 1,43 mg / l. Stosownie do treści art. 69 § 1 i 2 kk na warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności zasługuje jedynie taki sprawca, co do którego istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość, tj., że mimo niewykonania kary zostaną osiągnięte jej cele, a w szczególności, że nie powróci on na drogę przestępstwa. W świetle dotychczasowej drogi życia oskarżonego (wielokrotna karalność) i okoliczności przedmiotowych zdarzeń (bardzo wysoki stopień intoksykacji alkoholowej, popełnienie dwóch przestępstw na przestrzeni trzech dni) trudno znaleźć argumenty za taką prognozą, a tym bardziej mając w pamięci dodatkowe obwarowania dla możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary

pozbawienia wolności wobec sprawcy czynu z art. 178a § 4 kk, jakie wynikają z treści art. 69 § 4 kk. Deklaracje zmiany trybu życia, połączone z podjęciem terapii odwykowej, gwarancji takich nie dają, bo rozmiągają się z dotychczasowym zachowaniem sprawcy. Jednocześnie podnieść należy, iż nasilenie i wymowa opisanych wyżej okoliczności (wielość popełnionych uprzednio przestępstw oraz objętych zaskarżonym wyrokiem, recydywa, jeśli chodzi o kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, bardzo wysokie stężenia alkoholu w przypadku obu zarzuconych czynów) wskazują na to, że jakakolwiek kara orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jawiłaby się jako kara niesprawiedliwa, rażąco łagodna i stanowiła dolegliwość nieadekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów.

Nie było też podstaw, by spod orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wyłączać jakiejkolwiek kategorie. To, że oskarżony planuje przedsięwzięcia biznesowe, których realizacja będzie dla niego łatwiejsza, gdy będzie dysponował kategoriami, o jakich wspominają apelację, a także, iż będzie miał problemy z komunikacją z miejsca zamieszkania, nie stanowią wystarczającej ku temu argumentacji. Skarżący podnoszą, iż w trudnej sytuacji materialnej, w jaką popadł oskarżony (zadłużenie, obciążenie obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz dzieci) należy dać mu szansę i umożliwić zarobkowanie, do którego niezbędnym jest posiadanie wyżej wymienionych kategorii. W świetle okoliczności wyżej już przedstawianych tak łagodne potraktowanie T. C. byłoby jednak niezrozumiałe. W świetle akt sprawy oskarżony jawi się jako kierowca wyjątkowo wręcz nieodpowiedzialny, o czym świadczy trzykrotne już popełnienie przez niego przestępstw polegających na kierowaniu pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości połączonych z bardzo wysokim stężeniem alkoholu w jego organizmie. Tego typu kierowców należy bezwzględnie eliminować z ruchu drogowego, albowiem są dla jego bezpieczeństwa bardzo dużym zagrożeniem. Przy czym pamiętać należy, iż w sprawie II K 4 / 12 Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. już raz oskarżonemu „poszedł na rękę” i spod zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, orzeczonego za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, wyłączył kategorie CE. Oskarżony nie wyciągnął z tego dobrodziejstwa właściwych wniosków, skoro w krótkim okresie czasu dopuścił się dwóch kolejnych, analogicznych przestępstw. Nie może więc teraz liczyć na to, że Sąd po raz kolejny mu zaufa i pozostawi tak nieodpowiedzialnemu kierowcy możliwość poruszania się jakimikolwiek pojazdami mechanicznymi. Konsekwencje naruszeń fundamentalnej zasady trzeźwości, jaka obowiązuje uczestnika ruchu drogowego, winny wyrażać się przede wszystkim w odpowiednio surowym zakazie prowadzenia pojazdów, albowiem jest to najważniejsze narzędzie w ręku Sądu, by tego typu nieodpowiedzialnych kierowców z tego ruchu czasowo eliminować. Nie może tu być żadną okolicznością łagodzącą, że oskarżony zamierza zajmować się działalnością zarobkową, której prowadzenie ułatwi możliwość samodzielnego poruszania się po drogach publicznych samochodem. Skoro oskarżony miał takie właśnie plany, to w sposób szczególny winien sobie zdawać sprawę z konsekwencji, jakie mu grożą w razie ponownego kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości. W szczególności zaś winien pamiętać o tym, że łączyć się to będzie z okresową utratą prawa jazdy, która w jego będzie tym bardziej dolegliwa z uwagi na recydywę wynikającą z uprzedniego skazania za czyn z art. 178a § 1 kk.

Co do apelacji prokuratora – jest ona w pełni zasadna. Orzeczenie jednostkowych zakazów prowadzenia pojazdów mechanicznych w związku z każdym z przypisanych oskarżonemu czynów za ledwie w dwuletnim rozmiarze, a także łącznego zakazu w takiej samej wysokości, powoduje, iż zarzut rażącej niewspółmierności kary jest uzasadniony. Sąd nie dowartościował takich okoliczności działających na niekorzyść oskarżonego jak to, że w przypadku obydwu czynów oskarżony pozostawał pod bardzo wysokim wpływem alkoholu, a nadto, iż było to odpowiednio drugie i trzecie przestępstwo polegające na kierowaniu samochodem w stanie nietrzeźwości. Każde kolejne występek z tej kategorii winien więc być kwitowany odpowiednio dłuższym okresem zakazu. W szczególności zaś, gdy oskarżony wykazuje się wyjątkowym „uporem” w dążeniu do realizacji znamion występków z art. 178a § 1 kk, o czym świadczy fakt, iż trzy dni po popełnieniu jednego przestępstwa, ponownie wsiadł za kierownicę samochodu i to w stanie jeszcze wyższego, niż uprzednio, stanu nietrzeźwości. Traktowanie takiego kierowcy tak łagodnymi zakazami, jak uczynił to Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku, słusznie zostało więc przez prokuratora zakwestionowane.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie przepisów przytoczonych w dyspozytywnej części wyroku i mając na względzie, że doszło do zmiany zaskarżonego orzeczenia na niekorzyść obwinionego.